

The American Esperanto Journal

OFFICIAL MAGAZINE OF THE
AMERICAN ESPERANTO ASSOCIATION

ESPERANTO

AUXILIARY

LANGUAGE

INTERNATIONAL

Copyrighted, 1907, by the American Esperanto Association

Vol. I

SEPTEMBER, 1907

No. 9

The American Esperanto Association

(Founded 1905.)

Honorary President—Dr. L. Zamenhof.

President—Prof. G. B. Viles, Ohio State University.

Treasurer—Stephen W. Travis, Jr. *Secretary*—John Fogg Twombly.

Publication Office of the American Esperanto Journal is at 34 Green St., Brookline, Boston Postal District, Mass., U. S. A.

The American Esperanto Association exists for the following purposes:

- 1) To furnish information about Esperanto.
- 2) To provide students with proper books.
- 3) To provide certificates of proficiency in the language. Specimen examination papers sent for 10 cents.
- 4) To publish the American Esperanto Journal.
- 5) To unite with one another individual Esperantists and, especially, the Local Esperanto Societies.

Membership in the Association, including a year's subscription to the American Esperanto Journal, \$1.50. Send all membership dues to the Secretary, Am. Esperanto Ass'n, Boulevard Station, Boston, Mass.

AFFILIATED ORGANIZATIONS:

Help us and help yourselves by becoming affiliated with the American Esperanto Association. This will cost you only \$2.00. You will receive a year's subscription to the American Esperanto Journal, the name of your society and the name and address of your Corresponding Officer will appear regularly on the cover of the Journal. Send the necessary information and money to the American Esperanto Association, Boulevard Station, Boston, Mass.

Massachusetts Agri. College Esperanto Club, E. Victor Bennett, 25 No. College, Amherst, Mass.
Boston Esperanto Society, Edw. K. Harvey, Perkins Institution, South Boston, Mass.
Esperantaj Pioneroj, Aaron D. Wolpe, Perkins Institution for Blind, South Boston, Mass.
Brooklyn Esperanto Society, Durbin Van Vleck, 148 Hancock St., Brooklyn, N. Y.
Cantibrigia Esperanto Group, Mrs. Estelle M. H. Merrill, 45 Bellevue Ave., Cambridge, Mass.
Harvard Esperanto Society, H. R. Shipherd, 69 Dana St., Cambridge, Mass.
Esperanto Club of Chicago, C. E. Washburne, 553 Jackson Blvd., Chicago, Ill.
Leibniz Esperanto Club, Adolph Kroch, 126 Randolph St., Chicago, Ill.
Univ. of Chicago Esperanto Society, Floyd B. Hardin, Middle Div. Hall No. 37, Chicago, Ill.
Esperanto Club of Ohio State Univ., Charles W. Park, Ohio State Univ., Columbus, Ohio.
Elgin Esperanto Group, Dr. Clara L. Todson, 23, The Spurling, Elgin, Ill.
Everett Esperanto Club, Mrs. F. F. Driscoll, 161 Cottage St., Everett, Mass.
Esperanto Society of Los Angeles, Ralph Bond, 232 S. Hill St., Los Angeles, Cal.
Kansas State Agri. College Esperanto Club, Andrew J. Wheeler, Manhattan, Kan.
New Britain Esperanto Club, Rolland B. Moore, P. O. Box 700, New Britain, Conn.
New York Esperanto Society, Stephen W. Travis, Jr., Lock Box 8, Tenafly, N. J.
Jamestown Esperanto Club, Leo V. Judson, 101 Wood St., Norfolk, Va.
First Nebraska Esperanto Club, Mrs. E. A. Russell, Ord, Neb.
Emory Esperanto Club, Jack Dempsey, Emory College, Oxford, Ga.
Philadelphia Esperanto Society, Lewis B. Lueders, 206 S. 41st St., Philadelphia, Pa.
San Diego Esperanto Society, C. A. Babcock, Jr., R. F. D. 1, San Diego, Cal.
Searchlight Esperanto Club, Dr. E. W. Newell, Searchlight, Neb.
Seattle Esperanto Society, Wm. G. Adams, 309 27th Ave., Seattle, Wash.
St. Louis Esperanto Club, Mrs. Meade C. Dobson, 4604 McMillan Ave., St. Louis, Mo.
Winona Esperanto Club, Rev. J. J. Cleland, 278 W. Fourth St., Winona, Minn.
Worcester Esperanto Society, Herbert K. Cummings, Polytechnic Institute, Worcester, Mass.
Portland Esperanto Society, Herbert Harris, "The Somerset," Portland, Me.
Esperanto Club of Rockford, Chas. Froeding, 1216 20th Ave., Rockford, Ill.
Columbus Esperanto Society, M. Janet Rogers, 403 Luckhaupt Ave., Columbus, Ohio.
L'Espero Esperanto Club, Mrs. A. D. Bird, 40 Camden St., Rockland, Maine.
Auburn Esperanto Society, Clarence F. Welch, Sec., Recorder's Office, Auburn, N. Y.
Good Templars Esperanto Club, Harry C. Welsh, Sec., care of M. M. Co., Missoula, Mont.

The American Esperanto Journal

Vol. I.

SEPTEMBER, 1907

No. 9

THE American Esperanto Journal is published by the American Esperanto Association. It is the official organ of the Association, and also of the local Esperanto societies in Boston, Chicago, New York, Philadelphia, Los Angeles, Seattle, etc. It is issued monthly by the Association and will aim to be especially useful to beginners.

All writers to the Journal must observe the following rules:

1. Write legibly or, preferably, "type-write."
2. Use paper as large as that of the Journal.
3. Write only on one side of the sheet.
4. Leave large spaces between the lines.

The Editors reserve the right to correct and to reject all manuscripts. No manuscripts will be returned except in the case of articles rejected, and only then, when such articles exceed 500 words in length, and are accompanied by return postage.

The American Esperanto Journal is a "propaganda organ." The editors and other workers on it give freely of their time and labor; writers of articles must do likewise.

Address articles to the REDAKTORO, AMERICAN ESPERANTO JOURNAL, Boulevard Station, Boston, Mass. News articles should be addressed to the REDAKTORO DE KRONIKO.

AMERICAN ESPERANTO JOURNAL.

One subscription with membership in the American Esperanto Association.....\$1.50
Journal alone, subscription price..... 1.00

Send all subscriptions to the *Secretary, American Esperanto Association*, Boulevard Station, Boston, Mass. Change of address costs 10 cents; no changes made during the summer months; your postmaster will forward your Journal during the summer for a few cents. Please address all complaints to the Secretary. The Journal does not regularly appear until the middle of the month; in July, August, September and October, not until the end of the month. For advertising rates address Stephen W. Travis, Jr., Business Manager, Tenafly, N. J.

The present number of the Journal can be rightly called the Congress number, for half of it describes the Congress. Reading it we can realize the present spread of Esperanto and its usefulness. Persons who are still sceptical or indifferent about the matter should also get the same impression. Therefore this number serves as a persuasive argument, as a means of propaganda, particularly for editors of newspapers. Please then send a copy to some editor.

The other half of the Journal ought to please persons who already know something about Esperanto. We call their special attention to the excellent article by Mr. Geoghegan. This gentleman is the first English-speaking Esperantist who studied the language. Naturally he understands it and uses it in a skilful manner. Moreover his subject is interesting, and somewhat removed from our ordinary daily life. The translation of Longfellow's *Evangeline* is also worthy of attention because of its beauty; and the article about the Garden City for its opportuneness and practical utility. The beginners have also their own lesson, the well translated story of the Old Man and his Ass. We advise them to learn this *by heart*.

La nunan numeron de la Journalo oni povas prave nomi la kongreson numeron, ĉar la duono da ĝi rilatas al la Kongreso. Tralegante ĝin ni povos realigi al ni la nunan disvastigon kaj taŭgecon de Esperanto. La saman impreson devos ricevi ankaŭ la personoj ankoraŭ skeptikaj aŭ indiferentaj pri nia afero. Tial tiu ĉi numero taŭgas por konvinkilo, por propagandilo, aparte por la redaktoroj de ĵurnaloj. Bonvolu do sendi ekzempleron al iu redaktoro.

La cetera duono da la Journalo devos ĝojigi personojn jam sciantaj iom pri Esperanto. Aparte ni atentigas ilin al la bona artikolo de Sro. Geoghegan. Tiu ĉi sinjoro estas la plej malnova anglo-parolanta Esperantisto. Kompreneble li bone komprenis la lingvon kaj lerte uzis ĝin. Plie lia temo estas interesa, iom ekster la ordinara ĉiutaga vivo. La traduko de *Evangeline* Longfellow'a estas ankaŭ inda je rimarko pro ĝia beleco; kaj la artikolo pri la Gardena Urbo pro ĝiaj oportuneco kaj praktika utileco. La eklernantoj ankaŭ havas sian propran lecionon, la bone tradukitan fabelon, la *Maljunulo kaj lia Azeno*. Ni konsilas al ili lerni tiun ĉi parkere.

SUNDAY BEFORE THE CONGRESS

(El letero de SRO. EDWARD K. HARVEY, Amerika Korespondanto de la Revuo.)

Fully three quarters of the visiting Esperantists were in town to-day, and on walking through the streets one could easily imagine himself in an Esperanto city. Every one wore a green star and everywhere "la kara lingvo" was heard. At half past nine many went to the *Roman Catholic Cathedral* on Regents Street, where the sermon was preached in Esperanto. Pastro Giambene did not arrive from Rome in time to officiate and Abbe Richardson of the Institute of St. Louis, Brussels, took his place. As last year at Geneva the Pope sent to the service his special blessing.

The *University Church* in Cambridge (Church of England) is large, but it was crowded to the doors at 11 o'clock, when the Esperanto Anglican service began. *Only Esperantists were admitted.* Almost everybody had a copy of the prayer book and a selection of hymns in Esperanto. Four Anglican clergymen participated in the service and the sermon was delivered by the translator, the Rev. J. Cyprian Rust. The Esperantist choir was trained by M. C. Rootham, organist of St. John's College. *The entire service was in Esperanto.* The singing of the hymns was very hearty, and all present followed the service with the closest attention. Rev. J. C. Rust has a clear-ringing voice, and though the writer was well back in the church he had no difficulty in hearing and understanding every word of the sermon.

The text was taken from Ephesians I. 9 "Sciiginte al ni la misteron da sia volo laŭ la amoplena celo, kiun li proponis al si, per nova ordo en la pleneco de la tempoj sume kunigi ĉion en Kristo." He began by referring to a catechism he read forty years ago which contained this question and answer: "What do we mean by the Catholic Church?" "Because it comprises all nations, is continuous through all the centuries and teaches all truths." Then he enlarged on the ideas contained in *all nations, all centuries and all truths.* Many expressions of pleasure were heard on all sides on the conclusion of the service, and certainly this remarkable gathering alone should make the Tria Kongreso a remarkable event.

During the afternoon the Kongresanoj visited the famous college "Backs," rested from their journeys, or attended the usual vesper service in Kings College Chapel, one of the most

beautiful old churches in England. The first meal at the Corn Exchange was served this evening to over 800 delegates. This enormous hall is very tastefully draped, and the scene, when the tables are crowded with hundreds of gaily chatting Esperantists, is very inspiring. It affords an excellent opportunity to exercise one's Esperanto. During this first meal I had as companion on one side a French lady and her 14-year-old son, on the other a Danish lady. Opposite me were a Corsican and several whose nationality I did not learn, but who were probably British. *All spoke Esperanto, and such things as silence in that Hall, or bashfulness, were unknown.* After a few sentences I used to guess the nationality of the speaker, but found I was as often wrong as right. French, Spanish, Italian, Danish, Swedish and Corsican "samideanoj" have very much the same accent. Some 500 French delegates were present, I believe.

British Esperantists wear with the star a special red, white and blue rosette, the non-British a pale blue one. Beginners in Esperanto, with their halting speech and groping for words, display their nationality in other ways.

Rev. W. B. Selbie, pastor of the *Congregational Church*, Trumpington Street, invited the delegates to a special service there, held after the usual evening meeting. The minister himself showed the possibility of Esperanto by preaching a 25-minute sermon, after only five weeks' study of the language. He was very easily understood. All present joined heartily in the singing of several well-known hymns, especially the last, "Restu kun mi" (Abide With Me).

The Congress has been a great success. It is absolutely impossible for us to give any adequate account of it. *Fourteen hundred Esperantists* were present: their "doings and sayings" fill eight columns daily of the *Cambridge Daily News*, Cambridge, England. The management of this newspaper has printed these partly in English, and partly in Esperanto. Send 20 cents in U. S. postage stamps for the daily editions of the week, August 12th to 18th.

Local Esperanto Societies should send for several copies. They will be useful in "propaganda" work.

RECEPTION AT THE FITZWILLIAM MUSEUM

Early Monday afternoon Dr. Zamenhof arrived at the Great Northern Railway station, where he was eagerly waited for by a picturesque group of notabilities of England, the Continent, and America, supported by the Mayor (Alderman G. Stace) and several members of the Corporation. Among the Esperantists present were Professor Bouesquet, of Roanne, France; Professor Mayor, Cambridge; Professor Macloskie, U. S. A.; Dr. Boirac, rector of the University of Dijon; and General Sebert, member of the French Institute, who, among his decorations, wore the Cross of the Legion of Honor. Behind them was a large body of eager members of the Congress, and beyond them a crowd of the general public, bulging out of the doors of the station into the station yard, and stretching a long way up the route the Doctor would soon traverse. Several uniforms and decorations strange to the English eye brightened the group upon the platform, and formed a striking contrast to the scarlet gowns of the municipal dignitaries. The station was decorated as if royalty had been expected.

Dr. Zamenhof was driven to the Fitzwilliam Museum, where he was officially received by the Vice-Chancellor (Rev. E. S. Roberts) on behalf of the University. A large crowd lined the road in the precincts of the stately building, awaiting the arrival of the Doctor and the other Esperantists. The Vice-Chancellor, who was the first to ascend the steps, was received with cheers. As the carriage containing Dr. and Madame Zamenhof drove off, loud cheers broke out. On the steps of the Museum Madame Zamenhof was presented with a bouquet of carnations by Adrian Tuffield, aged seven, on behalf of the children of Cambridge. The

boy made the presentation in a few appropriate words in Esperanto, which were graciously acknowledged by Madame Zamenhof. The Mayor and the distinguished visitor remained at the bottom of the steps until the whole of the Esperantists had arrived from the station. They were received with loud cheers and cries of "Vivu!" as they walked up the steps and entered the Museum. The Vice-Chancellor awaited the arrival of Dr. Zamenhof on the balcony, and cordially welcomed him and the other leading Esperantists. Dr. Zamenhof stood at the top of the stairs, on the left-hand side of the hall, and the visitors filed past and shook hands with the learned Doctor. Then they passed through the galleries and came down by the other staircase. It was a motley, cosmopolitan crowd which lined the staircases and filled the hall, and *although conversation was mainly carried on in Esperanto*, it was evident that almost every nationality was represented. The miniature green and white Esperanto flags were much in evidence, some enthusiasts wearing them in their hats. As the company lingered on the stairs and thronged the hall, the international hymn "L'Espero" was sung. The first two lines are as follows:

"En la mondo venas nova sento,
Tra la mondo flugas forta voko."

This was followed by the Esperantists' "fire," which was heartily given. When Dr. Zamenhof, accompanied by the Mayor, took his departure, he was received with cheers and cries of "Vivu!" inside the building, the cheering being taken up by the crowd outside as the party resumed their seats in the carriage and proceeded to Trinity College.—(*Cambridge Daily News.*)

The Police. Sergt. Gates, who was on special duty at the door, has already established himself as a personage of the Congress. He is an Esperantist, and more than once proved an even better disciple of Dr. Zamenhof than members of the Congress. One—a foreigner—addressed him in very halting Esperanto, and then stuck fast in the mire of words. The sergeant helped him out. After gaping with astonishment, the visitor seized the sergeant's two hands, pumped them up and down, enthusiastically proclaiming to the world at large, in Esperanto, that the "policano" was his very dear friend.

Entertainments and Amusements. Reception to the "Kongresanoj" in King's College Gardens by the Lord Lieutenant of the County, the High Steward, and the Mayor.

Receptions by the heads of the respective colleges at Girton and Newnham.

Excursion to Ely Cathedral.

River excursion to Clayhithe.

Reception at the University Cricket Grounds by the Lord Lieutenant, Viscount Clifden.

Theatrical performance of "Box kaj Cox," songs and declamations.

Theatrical performance of "Bardell kontraŭ Pickwick."

LA PAROLADO DE DRO. ZAMENHOF

The opening session of the Congress took place on Monday evening, in the New Theater. Nearly 1,500 people were present. The members of the Congress were punctual in putting in an appearance; those who were not, ran the risk of not getting a seat.

After a word of welcome from the Mayor of Cambridge, and the presentation of the Congress Standard, Dr. Zamenhof, the inventor of Esperanto and the Honorary President of the Congress, delivered his speech.

First he complimented his hosts upon the reception which they had given to Esperantists, and he drew especial attention to the fact that Great Britain was one of the great Esperanto centers of the world. This was especially noteworthy, as many persons had always prophesied that Englishmen would take no interest in any International language but English. He tactfully finished his introduction with lines from the British National Hymn: "Vivu la reĝ' al vi, tre longe vivu Li, gardu Lin Di'!"

He then continued as follows:

"Samideanoj! En la momento de la malfermo de nia tria kongreso ni ne povas silenti pri la tro multaj amikoj, kiujn la Morto kaptis dum la pasinta jaro; vi ĉiuj memoras, ke tuj post la Geneva kongreso, ni sciĝis pri la mal-feliĉa morto de Dro. Lloyd, prezidanto de la Liverpoola Grupo. Ni perdis ankaŭ du eminentajn amikojn de nia afero, la gloran scienculon Berthelot kaj profesoron Michael Foster, kiu esperis nin akcepti en Kembridĝo. Fine, mortis nia plej kara samideano kaj amiko, kiu estis la animo de niaj ĝisnunaj kongresoj, la ĉefa motoro de nia lasta kongreso en Genevo, la fondinto, subteninto kaj inspirinto de nia konstanta kongresa komitato. Vi ĉiuj scias, pri kiu mi parolas. Nia neforgesebla amiko Javal plu ne ekzistas. Al vi, amikoj-esperantistoj de ĉiuj landoj kaj al vi, niaj estimataj gastoj, kiuj simpatias nian aferon, mi proponas, ke ni honoru la memoron de nia multemerita samideano kaj de ĉiuj mortintaj Esperantistoj per levigo de niaj seĝoj."

"Samideanoj! Antaŭ tri semajnoj finiĝis ĝuste dudek jaroj de la tago, kiam aperis publike la unua libro pri la lingvo Esperanto. En ĉiuj partoj de la mondo la Esperantistoj festis tiun tagon. Kiel fondinto de Esperanto, mi ricevis en tiu tago multajn gratulajn telegramojn kaj leterojn. Ĉar mi ne havas kancelarion, sed mi devas mem ĉion plenumi en

miaj liberaj horoj, tiel oni facile komprenos, ke respondi ĉiujn ricevitajn esprimojn de amikeco estis por mi afero absolute ne ebla, kaj oni min facile pardonos. Mi uzas nun la bonan okazon, por esprimi mian plej sinceran dankon al ĉiuj, kiuj sendis al mi amikajn bondezirojn. La gratuloj apartenas kompreneble ne al mi persone, sed al la tuta batalantaro esperantista, kaj mi estas nur la centra punkto, en kiu kolektiĝis ĉiuj gratuloj, por resalti de tie al ĉiuj flankoj de la mondo, al ĉiuj lokoj, kie loĝas kaj laboras niaj senlaciaj samideanoj. Kvazaŭ silente komisiita de la tuta esperantistaro, mi vokas al ĉiuj esperantistoj-batalantoj: mi vin gratulas! Mi kore vin gratulas, ke vi pacience eltenis en la daŭro de dudek jaroj, malgraŭ la multaj atakoj kaj malagrablaĵoj, kiuj al neniu el vi mankis. Mi kore vin gratulas pro tiuj rezultatoj, kiujn donis via energia kaj sindona dudek-jara laborado. Dudek jaroj de laborado por la esperantismo! kion tio signifas,—oni komprenos nur iam poste, kiam oni legos la detalan historion de la esperantismo. Kian grandegan gravecon havas niaj ĝisnunaj akiroj, tion oni ankaŭ ĝuste komprenos nur iam poste, kiam oni ekscios detale la historion de niaj unuaj jaroj, kiam la akiro de ĉiu nova Esperantisto estis ligita kun senfina laborado kaj oferado."

"Multaj el vi konas la historion de la lastaj dek jaroj de la esperantismo, kiam la longe dormintaj semoj komencis doni la unuajn trunketojn; sed tre malmultaj el vi konas la historion de la unuaj dek jaroj, kiuj konsistis el senfina, ŝajne tute sensukcesa semado. La historio de la esperantismo iam rakontos al vi pri ĉiuj tiamaj semantoj."

"Nun nia afero staras forte. La glacia tavolo da antaŭjuĝoj de la mondo estas rompita, kaj nia afero kreskas regule kaj senhalte. Ĉiu jaro potence pligrandigas niajn fortojn kaj ni iras al nia celo jam kun plena trankvileco. Centoj da miloj da radikoj kaj radiketoj subtenas nian arbon, kiu jam ne timas la venton. La naturo, kiu longan tempon batalis kontraŭ ni, batalas nun por ni, ĉar tiu sama forto de inercio, kiu longan tempon terure malhelpis ĉiun nian paŝon, ĝi mem nun ŝovas nin antaŭen. Eĉ se ni volus nun halti, ni iam ne povus."

* * * * *

Having thus referred to the ten years of sowing the good seed (for Esperanto first saw the light in 1887), and to the following ten

years of growth and the present flourishing state of the Esperanto "afero," he turned his hearers' attention to the *two aspects* of Esperanto and to the objects for which the yearly Congresses exist. He pointed out that Esperanto is in one sense *simply a language* which, like any other, can be employed for all sorts of purposes. Any one who uses the language is an Esperantist, although he may be absolutely opposed to all ideas of fraternity, peace, and goodwill.

"Ĉiu privata Esperantisto povas havi tiajn konvinkojn aŭ fari tiajn agojn, kiajn li volas, kaj ni ne respondas por liaj konvinkoj nek agoj, kiel li ne respondas por niaj. Li povas esti la plej granda egoisto, genta ŝovinisto, malamanto de homoj aŭ eĉ la plej malnobla krimulo, kaj se li nur uzas la lingvon Esperanto, ni ne povas malpermesi al li nomi sin esperantisto."

* * * * *

But Esperanto has another aspect, which is the embodiment of the *idea of good-will among all the nations of the earth*; and the Congress must necessarily make known to the world the presence of this idea among most Esperantists. Indeed, if it had not been for the inspiration of this idea, many if not all of them would have long since given up their arduous struggle to introduce into the world a neutral auxiliary language.

"En Esperantujo regas ne sole la lingvo Esperanto, sed ankaŭ la interna ideo de la esperantismo; en Esperantujo regas ne sole la oficiala ĝenerala esperantismo,—tie regas ankaŭ io alia, io ĝis nun ankoraŭ ne precize formulita, sed tre bone sentata de ĉiuj esperantujanoj—tie regas la verda standardo!

Kio estas la verda standardo? Se por iu komercisto, kiu uzas Esperanton nur por vendi siajn komercaĵojn, aŭ por iu sportisto, kiu uzas Esperanton nur por amuziĝi, nia standardo estas simpla signo de nia lingvo, simpla interkonsentita dekoracio por niaj kongresoj kaj institucioj—ni, Esperantistoj-batalantoj, certe vidas en nia standardo ion alian: ĝi estas por ni io sankta, ĝi estas la signo, sub kiu ni marŝas al nia paca batalado, ĝi estas la voĉo, kiu konstante memorigas al ni, ke ni laboras por Esperanto nur tial, ĉar ni esperas, ke pli aŭ malpli frue, eble post multaj jarcentoj,

Sur neŭtrala lingva fundamento,

Komprenante unu la alian,

La popoloj faros en konsento

Unu grandan rondon familian.

—(Aplaŭdo.) Ni konstante ripetadis, ke ni tute ne deziras nin enmiksi en la internan vivon

de la gentoj, sed ni deziras nur krei ligantan ponton inter gentoj. La devizo de la idealaj Esperantistoj, neniam ĝis nun precize formulita, sed ĉiam klare sentata, estas: Ni deziras krei neŭtralan fundamenton, sur kiu la diversaj homaj gentoj povas pace kaj frate interkomunikiĝadi, ne altrudante al si reciproke siajn gentajn apartaĵojn."

(We desire to create a neutral foundation upon which the different races (peoples) of mankind can, without meddling in purely national concerns, get into close relations with one another in peace and in brotherly kindness.)

Dr. Zamenhof then referred to the neutrality of our Congresses, and compared it with that found in other Congresses. "Neutrality exists in all International Congresses; but, while in them neutrality is only a matter of tactics, with us it is the chief principle—with us neutrality, or more correctly the "neutralization" of international relations, is the whole content, the whole object of our labors."

"Vi ofte aŭdis pri la neŭtraleco de niaj kongresoj. Jes, neŭtraleco estas la ĉefa principo de niaj kongresoj; sed oni devas ĝuste kompreni la sencon de tiu ĉi neŭtraleco. Neŭtraleco ekzistas en ĉiuj internaciaj kongresoj; sed dum tie la neŭtraleco estas simple afero de takto, ĉe ni ĝi estas la ĉefa principo, ĉe ni la neŭtraleco, aŭ pli ĝuste la neŭtraligo de la intergentaj rilatoj estas la tuta enhavo, la tuta celo de niaj laboroj. Tial ni neniam devas paroli en niaj kongresoj pri aferoj speciale politikaj, kiuj apartenas al la diplomatoj, aŭ pri aferoj speciale religiaj, kiuj apartenas al la ekleziuloj kaj filozofoj,—ĉar la verda standardo malpermesas al ni fari ion, kio povus ofendi tiun aŭ alian genton aŭ religian grupon; sed ĉio, kio, nenium ofendante, povas krei pacan ponton inter la popoloj, tio ne sole ne devas esti timeme evitata en niaj kongresoj, sed kontraŭe, ĝi devas esti ĝuste la esenco de niaj kongresoj."

"Ĉio, kio kondukas al rompado de la muroj inter la gentoj, apartenas al nia kongreso. Vastaj kaj grandaj estas la rilatoj inter la gentoj kaj nacioj, kaj vastaj kaj multenombraj estas la temoj, kiujn ni devos pridiskutadi. Tiel ekzemple, havante nenian intencon enmiksi sin en ian specialan sistemon pri tiu aŭ alia temo, oni povas proponi al niaj kongresoj internaciajn sistemojn por la oportuneco kaj neŭtraleco de la rilatoj internaciaj, kiel ekzemple internacian monsystemon, horsystemon, kalendaron, k. t. p., kaj tiam ni povos esplori, ĉu la propono estas bona aŭ ne, sed ni ne devas diri, ke la diskutado pri tiuj projektoj estas kontraŭa al nia programo. Oni eble ankaŭ proponos al ni

la aranĝon de kelkaj festoj intergentaj, kiuj ekzistas paralele kun la specialaj festoj de ĉia gento kaj eklezio kaj servus por frate ligi inter si la popolojn; oni proponos ankaŭ aliajn similajn aferojn. Ne venis ankoraŭ la tempo, por paroli pri ĉio detale, tial pardonu min, ke mi nur aludas per kelkaj vortetoj tion, pri kio mi volus multe, tre multe paroli kun vi; sed ĉiam pli kaj pli, komencante de aferoj bagatelaj, kaj transirante al aferoj plej gravaj, komencante de aferoj pure materialaj kaj transirante al ĉiuj flankoj de la homa spirito kaj moralo, oni proponados al ni diversajn rimedojn, kiuj servas al la fratigado de la homoj kaj al la rompado de

la muroj inter la gentoj—kaj ĉion tion ĉi ni povos prijuĝi, akcepti, aŭ ne akcepti, sed ni neniam devos ĝin blinde forĵeti antaŭe. Ĉar ĉio, kio servas al la fratigado de la gentoj kaj al la rompado de la malamikaj muroj inter la popoloj—se ĝi nur ne enmiksas sin en la internan vivon de la gentoj—apartenas al la verda standardo.” (Aplaŭdo.)

* * * * *

“Vivu Esperanto, sed antaŭ ĉio vivu la celo kaj la interna ideo de la esperantismo, vivu la frateco de la popoloj, vivu ĉio, kio rompas la murojn inter la gentoj, vivu, kresku kaj floru la verda standardo!” (Aplaŭdado.)

EVANGĜELINO

(Continued from page 9)

Palaj kaj bluaj fumnuboj jen, kvazaŭ el bonodorfumo,
Altsupreniras el cento da hejmoj kontentaj kaj pacaj.
Tiel amante kunloĝis la simplaj akadaĵ farmistoj,

Vivis en amo al Dio kaj homoj, liberaj de l' timo,
Kiun tirano vekigas aŭ respublika envio.
Estis neniuj seruroj sur pordoj, nek baroj fenestraj;
Kiel la tag' kaj la koroj, la domoj ne estas fermitaj;
Havis neniu tromulton, la plej malriĉa sufiĉon.

Nia lerta kaj fervora samideano, Sro. A. Krafft jam tradukis la *tutan* Evangelinon de Longfellow. Kiel oni povis sciigi de la elĉerpitaĵo presita de ni, ĝi estas farita tre lerte kaj kun aparta zorgo pri la ritmo kaj belsoneco. Ĝi tial bone taŭgas por elmontri la povojn de Esperanto por la traduko de poemoj, ankaŭ ĝi certege helpas al la lernantoj kutimigi al iliaj oreloj la sonojn de nia lingvo kaj doni al iliaj buŝoj la lertecon en la elparolado. Lernu *parkere* tiun ĉi elĉerpitaĵon: tia lernado taŭgas multe en la studado de lingvoj.

Longfellow estas la plej fama el niaj poetoj amerikaj angleskribantaj. Liaj verkoj aparte taŭgas por internacia lingvo: iliaj ritmoj facile fluadas; iliaj temoj estas interesaj kaj diversaj, ili sciigas al la fremdulo la legendoj amerikaj pri la koloniistoj kaj pri ruĝsovaĝuloj, kaj li

ankaŭ malfermis al siaj samlandanoj iom da la plej ĉarmaj de la Eŭropo. Oni devas gardi por li niĉon en la internacia literaturo pro lia vera internacieco kaj ĝentileco, elmontritaj tiel en lia vivo kiel en liaj poemoj.

Tiu ĉi jaro estas la centa datreveno de lia tag-naskiĝo. Jam oni festis ĝin, aparte en la Universitato de Harvard, kie li longe instruis la romanidajn lingvojn kaj literaturojn. Ni Esperantistoj amerikaj ankaŭ festu ĝin, ni klopodu ke oni eldonu la *tutan* Evangelinon en ĝia internacia traduko. Sro. Krafft jam faris sian parton de la laboro, nun ni faru la nian. Disvastigu la bonfamon de nia poeto kaj de nia lando en Esperantujo. Kiel helpi? Jen: skribu al la redaktoro kiom da ekzempleroj vi aĉetos po 25 aŭ 30 cendoj por ekzemplero.

La Tradukado de la Sankta Biblio. A meeting was held Sunday afternoon in the Guildhall to discuss the question of the proper way of translating the Bible into Esperanto. Individuals have already translated Ruth, St. Matthew, St. Mark, and a portion of the Psalms. A committee was appointed to consider all sides of the question with power to choose additional members. This committee consists now of Abbé Peltier (France), Pastro Schneeberger (Switzerland), and Pastro Rust (Cambridge, England). Mr. Evestieff (Siberia) said that

the committee would need a journal for the interchange of ideas and to give information about the results already attained. “If they could only prepare a 16-page journal somewhat like the ‘Lingvo Internacia,’ he would take on himself its publication.” Mr. Clegg expressed the thanks of the Esperantists for this offer. Mr. Evestieff briefly replied, saying, *he could not give a more suitable recompense for the impressions received during the religious services of that day.*

DIVERSAĴOJ DE LA KONGRESO

Americans at the Tria Kongreso. Professor Viles of the State University of Ohio, Columbus, and President of the American Esperanto Association.

Professor MacCloskie of Princeton University.

Mr. Henry James Forman, representing the North American Review.

Professor and Mrs. Grillon, of Philadelphia, representing the Philadelphia Esperanto Society. Professor Grillon is Honorary President and founder of that Society.

Mr. Edward K. Harvey, American correspondent of "La Revuo," representing the Boston Esperanto Society.

Dr. D. O. S. Lowell of the Roxbury Latin School, Vice-President of the Boston Esperanto Society.

Mr. and Mrs. Ampt, Cincinnati; Mr. Harris, Portland, Me.; Miss Shaw, Chicago.

Dr. Fisher, Lincoln, Neb.; Mr. Schmiedel, Bellevue, Neb.; Mr. Anderson, Madison, Wis.; Mr. Joseph Bartlett, Mr. Harold Deming, and Mr. Leon Gibson, the last three being blind delegates from Boston.

Professor Viles was the delegate from the American Esperanto Association, and was chosen by the Americans present at Cambridge to sit on the platform as the "special delegate" from the United States. M. de Beaufront, the famous president of the Societo por la Propagando de Esperanto in France, sends by him the following salutation to us in America: "Sinjoro Viles, mi deziras ke vi alportu en mia nomo al ĉiuj Esperantistoj en la Unuigitaj Ŝtatoj la saluton de la Esperantistoj de Francujo."

Mr. Harvey's proposal, in behalf of the American Association, to the Executive Committee to make phonographic cylinder records of the Ekzercaro was favorably received.

Mr. Forman's proposal to hold the next Esperanto Congress in the United States was vigorously applauded. *It was, however, finally decided to hold this in Germany.* The distance and the expense of the journey to the United States are difficult to be overcome. Moreover, we are not quite strong enough yet to hold a Congress.

Professor Grillon also gave a short address.

EXTRACTS FROM A LETTER WRITTEN BY PROFESSOR VILES

"The Third Esperanto Congress is a tremendous success: 1,500 persons are in attendance, and 35 nations are represented. . . . The Esperanto atmosphere pervades the town: policemen, waitresses, newsboys, and salesmen are eagerly catching at words and sentences."

"Professor MacCloskie of Princeton, Mr. Harvey, and myself have rooms in Trinity; French and Germans and a Pole are also entertained here, so we necessarily use Esperanto at the breakfast table."

"The excursions afford opportunities to make acquaintances and to converse. Everyone feels at liberty to address his neighbor; we are one great family. . . . There are those who handle the language with such ease in conversation that they appear to be as much at home in it as they would be, if it were their native tongue. This is particularly noticeable at the morning sessions, when some of the speakers manifestly think in the language, rarely hesi-

tate for a word, and talk in a natural rapid manner. . . . Day by day, as I meet again persons whom I became acquainted with on my arrival, I note the fluency they are acquiring."

"There are funny scenes, sometimes. This morning a young Frenchman made a rambling address in an excited French manner, but his accent did not always fall on the next to the last syllable. Thereupon the audience, which was indifferent to his ideas, "got after him" with cries of "akcentu!" "akcentu!" But he was equal to the occasion, spoke slowly until he had the "swing" and then, good-naturedly applauded by the crowd, warmed up again to his natural rate of utterance."

Professor Viles, although a Professor of German, twice mistook Frenchmen for Germans. National peculiarities of pronunciation therefore cannot do much harm in Esperanto.

The Red Cross and Esperanto. At the Monday meeting of the Agada Komitato, Captain Montrosier, editor of the illustrated Esperanto magazine "Tra la Mondo," read a report of the progress made by the Red Cross Section of the Esperantists. The movement is spreading rapidly in all countries, and Red Cross men all over the world are learning Esperanto.

Lord Roberts and Professor Mayor. Lord Roberts, the famous English general "Bobs," has accepted the Honorary Presidency of the British Esperanto Association. Dr. Mayor, professor of Latin at the University of Cambridge, publicly appeared a number of times during the Congress as a champion of Esperanto.

AKLAMOJ AL DELEGITOJ

After Dr. Zamenhof's speech, letters and telegrams from many different countries were read. Mr. Wm. T. Stead wrote from the Hague Conference to Dr. Cunningham that what was needed there was a simple, neutral language like Esperanto.

Then Sro. Moch introduced to the Congress the official delegates from the following countries: Austria (Schroder), France (de Beaufront), Germany (Schmidt), Russia (Lojko), Switzerland (R. de Saussure), Belgium (*special delegate sent by the Belgium Government*), Venezuela (Volcan), Tunis (Gelula), Sweden (Ahlberg), Siberia (Evjesteff), Poland (Dr. Bein), Uruguay (Munos), Norway, Malta (Lambert), United States of America (Professor Viles of State University of Ohio), Italy (Sno. Junck), Ireland, Holland (Uitterdick), Catalonia (Pujula), Spain (Rev. Sro. Guinart), Denmark (Boebel), England (Rhodes), Scotland (Warden), Belgium (Van der Beist), Hungary, Bohemia (Čejka), Canada (Beauchemin). The meeting then closed at 11.15.

NEWS FROM THE AGADA KOMITATO

Prof. Grillon (America) said that in 1909 a Yukon Exhibition would be held at Seattle, and pointed out that whereas before the Geneva Congress there were 3 or 4 groups in the United States, there were now 50 or 60. In Philadelphia, he said, he had been recommending to the authorities that before learning other languages Esperanto should be first learned, which was approved of by other speakers.

A Bulgarian mentioned that a year or two ago the military authorities would not allow people to wear green stars, but now Prince Ferdinand had given permission for soldiers to wear the green star and study Esperanto if they wished.

Someone proposed that a telegram be sent to the King of the Belgians, as he was the *first king to send an official representative to any Esperanto Congress*. The proposal was carried unanimously, and the telegram sent.

Mr. Mudie announced that there were now 1,399 members of the Congress.

PICKWICK IN ESPERANTO

Pickwick in Esperanto. The performance of "Bardell kontraŭ Pickwick" was the event of Wednesday evening. Representatives of England, Scotland, Ireland, Canada, France, Switzerland, Italy, Bohemia and Spain found common cause in a dramatic entertainment which far exceeded expectations, and an audience composed of these and of other nationalities followed with close attention Dickens' delightful caricature of an English court of justice. An endless train of reflections is set in motion by this remarkable achievement. The Esperanto point of view is so obvious as to need no emphasis. Here is a plain, incontro-

vertible fact—that a play, and not one of the easiest, can be made intelligible by and to a collection of varying nationalities in a common tongue. Nothing more need be said. What was furthest from Charles Dickens' thoughts than such a circumstance when he conceived the immortal Pickwick? He wrote for his own people, and his own people alone, little dreaming that upon a certain historic occasion his bust, crowned with laurel, would be set up in the midst of a cosmopolitan gathering, and his incomparable humor communicated through a tongue understood of all. Literature owes a heavy debt to Dr. Zamenhof.—(*Cambridge Daily News*.)

Official delegate of the Belgian Government, Lieutenant Cardinal. An English translation of his speech at the Congress follows:

"Ladies and Gentlemen: In the name of my country, Belgium, which I officially represent at the Third Esperanto Congress, my hearty greetings go first to Dr. Zamenhof, the famous discoverer of Esperanto, then to the Congress Committee, and finally to all Esperantists.

After a serious report made by General Leman, commander at the military school in

Brussels, in regard to the importance of an international language from the theoretical standpoint and in regard to the present state of Esperanto, the Ministry of War has sent me here as official delegate.

I shall first make a report about the Congress, and shall afterwards speak about it at the military schools.

It is unnecessary for me to call your attention to this important decision of the Belgian Government. May it be followed everywhere."

EVANGELINO

(Rakonto pri Akadio, verkita de Henriko Wadsworth Longfellow, tradukita de Rev. A. Krafft, Chicago, kaj presita kun la permeso de Houghton, Mifflin, kaj Ko., la eldonistoj de la originala poemo.)

I.

En Akadio, ĉe l' bordo de l' golfo Minasa, vilaĝo Grand-Pre sidis, solece, en fruktoval', malproksime.

Vastaj herbejoj etendis sin oriente, donante Al la vilaĝo la nomon, paŝtaĵon al brutoj sen-nombraj.

Jen praarbaro. Abioj kaj pinoj en verdo vestitaj,

Muskobarbitaj, malklare montriĝas en vesperkrepusko,

Kiel Druidoj antaŭaj, kun voĉoj malĝojaj, profetaj,

Kiel la grizaj harpistoj kun barboj kuŝantaj sur brustoj.

Laŭte en ŝtonaj kavernoj bas-voĉe la maro najbara

Ĉiam parolas,—plendante la ĝem' de l'arbaro respondas.

Jen praarbaro; sed kie l' animoj, kiuj malsupre Saltis, similaj al cervo aŭdanta la voĉon ĉasistan?

Kie la pajlotegmenta vilaĝo akada, la viroj Kies tutvivo similis al akvon-donanta rivero, Mallumigita per ombroj, sed ja rebrilanta ĉielon?

Senkulturata kamparo,—farmistoj ĝin lasis por ĉiam!

Nun dissemataj similaj al polvaj folioj kapitaj, Altenlevitaj, pelitaj per ventoj oktobraj sur maro.

Krom tradicio nenio de Grand-Pre vilaĝo nun restas.

Ĉiuj kredantaj en amo konstant-esperanta kaj pura,

Ĉiuj kredantaj belecon, fortecon de ina sindono,

La tradicion nun aŭdu, ankoraŭ kantatan de pinoj,

Amo-rakonton en hejmo de la Akadio-feliĉa.

I.

En Akadio, ĉe bordoj de mara golfo Minasa, Malproksime, solece, trankvile, malgranda vilaĝo

Sidis en valo fruktplena, etendis sin vastaj herbejoj

Ĉirkaŭ Grand-Pre oriente, paŝtejoj kun multaj brutaroj.

Digoj, per peno senĉesa faritaj de manoj farmistaj,

Tenis alfluon ekstere, sed fluopordegoj sezone Malfermitaj invitis la maron vagadi arbitre. Kampoj kun herboj, kun greno kaj lino, fruktartoj, vastege

Sen palisaroj etendis sin okcidente kaj sude; Norde Blomidon' leviĝis, kaj supre arbaroj sur montoj.

Tendojn konstruis nebuloj de l' mar' atlantika potenca,

Ekrigardante la valon, sed malsupreniris neniam.

Tie en mez' de bienoj ripozis vilaĝ' akadia.

Ĝiaj el kverka trabaĵo aŭ pin' konstruitaj dometoj

Estis similaj al domoj Normandaj ĉe tempoj Henrikaj.

Pajlategment' kun fenestroj kaj kun elstaranta facado

Super la subetaĝo, protektis kaj ombris eniron. Tie ĉi en la trankvilaj vesperoj someraj, ĉe tempo

Kiam la sun' subiranta heligis la straton vilaĝan,

Kiam la ventoflagojn sur la kamentuboj ĝi oris,

Sidis virinoj, fraŭlinoj kun ĉapoj neĝblankaj, en vestoj

Bluaj, skarlataj, kaj verdaj, kaj ŝpinis sur siaj ŝpiniloj

Por la teksil' babilema la orflavan linon. Bruantaj

Dome navetoj son-miksis kun radturniĝadoj kaj kantoj.

Nun paroĥestro alvenas laŭlonge la strato; infanoj

Ludojn ĉesigas, kaj kisas la manon benantan de l' pretro.

Inde li interpromenas. Virinoj, knabinoj leviĝas,

Proksimiĝanton salutas per vortoj de koraj salutoj.

Venas la kamplaboristoj al hejmo, la suno kuŝiĝas,

Kaj la krepusko superas. Samtempe el sonorilejo

Sonas l' Anĝelo mallaŭte, kaj super vilaĝaj tegmentoj

(Continued on page 6.)

GARDENURBO—GARDEN CITY

(El la Brita Esperantisto, Maja numero.)

La *Garden City Association* (Gardenurbara Asocio) fondiĝis en la jaro 1899 kun la celo efektiviĝi la principojn, kiujn rimarkigis S-ro. Ebenezer Howard en sia libro, "*Garden Cities of To-morrow*" (Morgaŭaj ĝardenurboj). Ĝi estas nepartia kaj nesekta asocio, kiu rilatas al la plej altaj idealoj de la homaro kaj celas la definitivan solvon de la problemo pri la enloĝigo de la popolo, malpliigante kaj malhelpante egale la teruran trodenisiĝon de popolo en la urbojn kaj samtempe ĝian forlason de la kamparo. Se iu deziras koniĝi pli detale kun la principoj kaj projektoj de tiu asocio, li skribu, angle aŭ Esperante, rekte al ĝia Sekretario, 602, *Birkbeck Bank Chambers, Holborn, London, W.C.* Sed en la nuna artikolo oni nur priskribas por la ordinara leganto la progreson, kiun jam faris la unua granda eksperimento de tiu asocio, nome la Unua Gardenurbo apud Letchworth en graflando Hertford. Oni diras, ke la Kongresa Komitato intencas aranĝi ekskurson el Cambridge dum la venonta Esperantista kongreso por viziti tiun interesan Gardenurbon, en kiu jam de longe estas fondita entuziasma Esperantista grupeto, kies sekretario estas Sro. P. D. Hugon.

Se ni povas akcepti la diron de kelkaj saĝaj homoj, ni devas kredi, ke estas neeble krei sur la kamparo urbon laŭ volo kaj laŭ plano antaŭe projektita, ĉar urboj kreskas per si mem kaj ne estas krebblaj. Tiaokaze ni egale devas kredi tion, kion konstatas tiuj samaj homoj, ke artefarita lingvo estas neblaĵo; tamen ni jam posedas tian lingvon, kiun per ĉiutaga sperto ni trovas taŭga por ĉiuj rilatoj de la vivo; kaj tiel same ĉiu, kiu vizitas la Gardenurbon trovas tie veran urbon kun veraj domoj, stratoj, fabrikoj, loĝantoj, kiuj perlaboras sian vivadon laŭ la plej diversaj manieroj aŭ ĝuas la gajnon de siaj antaŭaj okupoj.

Antaŭ tri jaroj, aŭ pli precize en la aŭtuno de la jaro 1903, areto da Londonaj kaj provincaj ĵurnalistoj, ĉe la invito de la akcia kompanio de la Unua Gardenurbo, vizitis la ĵus akiritan bienon enhavantan preskaŭ 4,000 akrojn (1,600 hektarojn) proksime de Hitchin. En tiu tempo ŝajnis al multaj ĉeestantoj neeble imagi la starigon de moderna urbo sur la ondanta vaston de terkultura tero, kiun ili la unuan fojon vidis tra densa pluvego. De tiu tempo, tamen, oni metis sur ĝin multegon de efika laboro kaj el la sekvantaj detaloj estas evidente, ke la Gardenurbo apud Letchworth

jam nun forpasis el la sfero de spekulacio en tiun de certigita sukceso.

Ekster la graflandaj vojoj antaŭe ekzistantaj oni estas konstruinta pli ol 4½ mejlojn (7.2 kilom.) da novaj vojoj kaj oni sternis sub la tero 14¼ mejlojn (23 kilom.) da akvaj ĉeftuboj, 8 mejlojn (12.9 kilom.) da gasaj ĉeftuboj kaj 8 mejlojn da defluilaj ĉeftuboj. Oni ankaŭ konstruis akvoprovizejon, gasfabrikejon kaj grandan flankvojaron (por ŝarĝado de vagonoj) en rekta komuniko kun la Granda Norda Fervojo. Oni jam luis aŭ elektis terpecojn por la konstruado de 520 domoj, 25 butikoj, 12 fabrikejoj, du preĝejoj, publika halo, lernejoj k.t.p.

Konstruajoj ĝis kapitala valoro de £162,000 estas aŭ jam faritaj aŭ nun konstruataj. La akcia kompanio mem jam konstruis ĝis la valoro de £6,500.

La nuna provizo de akvo estas sufiĉa por urbo de 6,000 loĝantoj, kaj la gasfabrikejopovas elmeti po 6,000,000 kubfutoj da gaso en ĉiu jaro. Ambaŭ tiuj ĉi provizejoj povas esti facile pligrandigitaj. Ĉirkaŭ 400 domoj estas jam alligitaj al la akvoprovizo kaj al la gasoprovizo kaj la nombro ĉiutage kreskas.

Dek fabrikistoj jam konstruis aŭ nun konstruas siajn fabrikejojn sur la bieno kaj du aliaj elektis terpecojn en sama celo.

La popolo loĝanta sur la bieno atingis ĉirkaŭ 2,000 personojn, sed en la fino de la somero de 1907, kiam ĉiuj diritaj fabrikejoj estos komencaj la funkciadon, la nombro kredeble atingos la ciferon 4,000 aŭ eĉ 5,000.

Ĉe tiel rapida kreskado ĉe la industria loĝantaro, la demando de konvena domprovizo fariĝis preskaŭ problemo. Ĝis nun la ĝisnunaj konstruistoj kaj arĥitekturistoj povis plenumi la postulojn por novaj domoj, sed pro la granda pliiĝo de konstruataj fabrikejoj kaj la granda alfluo de industriuloj al Gardenurbo estas evidente, ke la nunaj rimedoj tute ne sufiĉas por provizi tiom da dometoj je plimalgranda luprezo, ol la ekzistantaj, kiom oni bezonos. Tiel grava kaj urĝa fariĝis tiu ĉi afero, ke la Direktantoj de Unua Gardenurba Kompanio nun formigas apartan helpan kompanion speciale por provizi la bezonatan loĝejaron. En tiu ĉi kompanio la Gardenurba Kompanio alprenos ĉiujn ordinarajn akciojn, sed lasos proponi al la publiko la 4 % 'ajn preferencajn akciojn garantiitajn de ili mem. Ĉe tia granda postulo por novaj domoj, cetere nepre kaj kon-

stante kreskonta, la antaŭvido de la nova kompanio certe ŝajnas bela.

Pro la alveno de tion da novaj fabrikantoj la Granda Norda Fervoja Kompanio, trovante sian flankvojaron tro malgranda, ĵus aĉetis ĉe la Gardenurba Kompanio ankoraŭ 13 akrojn (5.26 hektarojn) da tero por konstrui novan komercan vagonejon kun flankvojoj oportune disponitaj por konduki la vagonojn rekte ĝis la pordegoj de la fabrikejoj, tiel malpligrandigante ĝis minimumo ĉiun prokraston tiel en la ricevo, kiel en la elsendo de komercaĵoj.

En la mallonga spaco de tri jaroj oni atingis tiun transformon de ses kvadrataj mejloj el la karaktero de terkultura tero en kernon de prospera industria kaj loĝeja urbo, sed estas kompreneble, ke multego ankoraŭ restas por fariĝi antaŭ kiam Gardenurbo atingos sian maksimuman loĝantaron, 35,000. Societa vivado jam organiziĝas sur la bieno kaj en la ĵus pasinta vintro aperis rimarkinda plifortiĝo de la aktivecoj societa, intelekta kaj religia. Oni jam aludis la Esperantistan grupeton, al

kiu aliĝis Sro. Ebenezer Howard la fondinto de la Gardenurba projekto.

Gardenurbo difinis por si gravan taskon, nome konstati, ke laŭ la komerca vidpunkto estas profitdona konstrui urbojn laŭ la principoj de antaŭvidemo kaj de precizaj metodoj, plimulte ol laŭ la laŭhazardaj metodoj de la plimulto el niaj urboj kaj urbegoj. Per tio, ke ĝi planis la urbon tuj de la komenco, Gardenurbo povis kaj konstante povos eviti la plimulton el tiuj malbonoj rilate al la trodensiĝo de la popolo kaj la konsekvenca malsanemeco, kiuj tiel terure influas sur la vivon de la laboristoj en la tro dense loĝataj urboj.

La influo de tiu ĉi grava societa eksperimento jam disvastiĝas tra la lando, kaj oni jam penas alpreni la principojn de la gardenurba ideo en almenaŭ duondekduo da urboj en diversaj partoj de la lando. Oni povas esperi, ke tiuj ĉi atingos ĉiuj eĉ pli grandan prosperon, ol rezultas de la penoj de tiuj, kiuj unue elpensis la ideon de la Gardenurbo apud Letchworth.

ALFRED E. WACKRILL.

SPECIAL NOTICE TO MEMBERS OF THE AMERICAN ESPERANTO ASSOCIATION

According to the Constitution and By-laws of the Association, printed in the July number of the *Journal*, all nominations for members of the Council must *reach* the Secretary of the Association before November first. *Furthermore, all nomination papers must be signed by five members.*

Nominations for the President and for the four General Councilors can be made by all members of the Association.

Nominations for the three Special Councilors can be made only by persons holding certificates of Kapableco from recognized National Associations.

Nominations for Delegate Councilors, one for each section of the country (East, Central States, South, and West), can be made only for that section of the country in which the nominators live. The East takes in everything east of the State of Ohio and north of the Potomac.

The Central States are those touching the Great Lakes, the Upper Mississippi, and the Missouri, including the State of Missouri. The West means the Rocky Mountain States and the Pacific Coast.

When making your nominations, please use some such form as follows:

President (*one* name).....
 General Councilors (*four* names).....

 *Special Councilors (*three* names).....

 Delegate Councilor (*one* name).....

* (To be made only by Atestuloj pri Kapableco). Do not forget the by-law which requires the nomination papers to *reach* the Secretary of the American Esperanto Association, Boulevard Station, Boston, Mass., *before November first*. Better send them *now*.

EPITAPH ON AN INFANT

(El la Brita Esperantista.)

Ere sin could blight or sorrow fade,
 Death came with friendly care;
 To heaven the opening bud conveyed,
 And bade it blossom there.

—COLERIDGE.

Ankoraŭ ne sentintan la malbonon,
 Ankoraŭ ne velkantan pro doloro,
 Amika Morto portis la burĝonon
 Ĉielen, por fariĝi tie floro.

—J. C. R. (10,381).

VIZITO AL KINGEGAN

La Renkontejo de la Nova kaj Malnova Mondoĵ.

(Verkis sia mosto ^{see photo, photo in Appendix 16} James Wickersham, ĵuglito por la distriko Alaska, tradukis Richard H. Geoghegan, en Fairbanks, Alaska)

Minacante de malvarmeĝo kaj lacigo mem la ekziston, nin trapikis akra januara ventego, kiu landen rapidis trans la arktika glaciomaso de la markolo de Beringo (Bering Straits) kiam, la unuan fojon, ni ekatingis la promontoron de la Princo Gvaluja (Cape Prince of Wales). Foren faletante, super la disrompitaj glacitabuloj, alten ŝutitaj laŭ masegoj angulaĵoj ĉe la piedo de la griza montomuro; ĉirkaŭtordate kaj blindigate de la volvema kaj siblo bolanta blovaĵo de neĝo kaj hajlneĝo; kun la vido detranĉata per nepenetrebla nebulo; pugnate kaj batate de la sovaĝaj elementoj; ni povis nur fidi kaj sekvi tiun bonan kunvojaĝanton kiu, kun esceptato de la virino, estadas al la homo la plej malnova kaj plej fidela servisto—la hundo. Gvidate de lia saĝeco kaj neniam eraranta instinkto, ni sukcesis transpasi la promontoron kaj eniri la multamatan multblovatan vilaĝon Kingegan.

Tiu ĉi antikva urbo eskima sin niĉas malantaŭ la norda deklivo de la triangula montomaso en kiu konsistas la promontoro de la Princo Gvaluja, kaj borderas ambaŭ flankojn de sola strato, kiu sin streĉas paralele kun la marbordo. Ĝia nomo defluas de la eskima vorto "kingiktak," alta, kaj nepre aludas la proksimecon de la vasta promontoro al tiu ĉi nordula hejmeto.

La arĥitekturo estas, ĉe la eskimoj, arto ne antaŭen progresinta, sed ĝiaj tipoj entute akordiĝas kun sia ĉirkaŭaĵo. Kvankam la granda duoninsulo, kies plej okcidenten kuŝanta parto formas la promontoron de la Princo Gvaluja, sin trovas tute senarbajan, la marbordon, tamen, ĉirkaŭ la promontoro kaj norden malproksime, plenkovras flotintaj lignaĵetoj el la rivero Jukono (Yukon), kiuj prezentas al la enlanduloj superfluan da konstrumaterialo kaj hejtontaĵo. La daŭremaj arĥitekturaj tipoj estas: la loĝejo, la "kozga" aŭ dancejo, la kaŝejo—eŝafodeto por altigi la manĝaĵon for de la atakoj de hunda englutemo—kaj la somera tendo.

Dum mia mallonga studado de la ĉiutaga vivo de la Kingegananoj, mi vizitis ĉiun vivejon de la vilaĝo kaj pasigis multajn postmeztagojn kaj vesperojn en la dancejoj. Kaj la

loĝejo kaj la dancejo estas subteraj, entombigitaj en la sablomontetojn; la aliaj tipoj, kontraŭe, estas konstruitaj surtere. Akceptote ĉe familio eskima, vi forpromenas sur la tegmentoj de la domoj, ĝis vi atingas la vivejon de viaj gemastroj, kaj alvenas la pordon de supre. Ĝi staras ĉiam malfermita, ĉar ĝi estas nur trifuta kvadrata truo. Oni enfaligas la piedojn, mallevas sin per la manoj, kaj tuj sin trovas sur plataĵo, kvar futojn sube de la enirejo. Turnu vin dekstren kaj desaltu de la plataĵo—vi estas en la salono, kies sola lumajaĵo penetras tra la pordo per kiu vi ĵus aliris. Pakaĵoj da feloj, balenkaptilaroj, sakoj da viando, fiŝlogiloj, neĝoŝuoj, pafiloj kaj aliaj bezonataĵoj de la ĉaso kaj de la hejmo ornamas la murojn. La salono mem estas konstruita de ŝtupoj vertikalaj, trezoroj el la rivera alflontantaĵo; ĝia tegmento estas de tiuj samaj kun superteĝo de sablo kaj neĝo. Dekstre, ĉe la fino de mallonga malluma aleeto, malgranda pordo gardas subteran ĉambron, lumata de unu radio per fenestro fokintesta,—jen la familia manĝaĵejo.

Maldekstre, trapalpetinte similan koridoron, vi trafas duan ĉambron, kun truo por akceli fumeliron kaj envenon de lumo. Tiu truo estas nigriĝinta de la fumo kaj fulgo de multjaraj, ĉar tie ĉi vi rigardas la kuirejon. Eble, al la vizitanto okazos ŝanco kiel la mia egale feliĉa, kaj li trovos ekzemplerojn de la "iggan," vastaj kaldronoj de malglatigita argilo, uzitaj de la raso antaŭ ol la balenkaptistoj portis al ĝi kuirilojn kaj potojn de kupro kaj de lado. Returnante sin en la salonon, kiu estas pavimita de rondiĝintaj vertebroj de balenoj, la gasto rampas laŭlonge ĝian centran branĉon, la tegmento fariĝante ĉiam pli kaj pli malalta, ĝis fine li haltiĝas, restante sur la manplatoj kaj genuoj, antaŭ kurteno de haŭto nordcerva. Tiu kaŝas truon, havantan dekok kolorojn de grandeco kvarangule, kaj sin trovantan ĉirkaŭ unu futon pli alte ol la planko sur kiu oni genufleksas. Deŝovinte la kurtenon, puŝu al vi la kapon tra la malfermaĵon, kaj ekaperos . . . ĉarma modelo de muso kiu ekrigardetas al peco de fromaĝo.

La loĝejo formiĝas el sola ĉambro, kies or-

dinara mezuro estas dekkvar futoj kvadrato. Ĝin beligas unu fenestro, de fokintesto streĉita kaj alkudrita al kadro kiu kuŝas en la tegmento. Estas ĝentile eniri sen frapi; vi ne surprizos Dianon en ŝia banilo—ne en Kingegan. La diinon vi eble ja trovos enmeze ŝia tualetto, sed ŝi ne estas nervoza. Eniru tial, kun via plej gracia mieno,—se tian mienon vi scias konservi rampanta. Mankas seĝiloj; sekve, se vi estas tro rigida por sin sidigi sur la planko, la kruroj krucitaj kiel vera mongolo, estas necese ke vi staru.

La ĉambro posedas belan ebenan plankon, laboregeme elhakitan el flotintaĵo per eskima dolojro (adze). Per uzo longa kaj poluro konstanta ĝi estas tiel glata kaj pura kiel la planko de via propra kuirejo, sed elhaladzas odoron amoniakan de pikemo fortega. Preter la muro, rekte kontraŭ al la truo per kiu vi alvenis kaj kvar futojn pli alte ol la planko, staras la lita plataĵo, kvin futojn larĝa. Sur tin sin montras roboj mole pretigitaj el haŭtoj de nordaj cervoj, kiuj formas la litaĵon de la loĝantoj; sube estas pakitaj la vestoj, pladoj, iloj, kaj aliaj hejmaj uzaĵoj, kaj ofte, belegaj lignaj skatoletoj, la kovriloj inkrustitaj (inlaid) per ĵado (jade) aŭ ŝategaj perloj de turkizo, el kiuj mi iaforte eltiris dolĉavoĉajn sibirajn sonorilojn, jarcenton maljunajn kaj portantajn ĉirkaŭ la randoj piajn surskribojn ruslingvajn.

La edzino sidas sur la planko, apud la muro, ĵus sub la ekstera bordo de la lita plataĵo, diligente okupata je elfaro de haŭtaj botoj, vesto kun alligita kapuĉo, aŭ pantalone de cerva haŭto. En tiuj ĉi tri artikoloj konsistas la vestaĵo de la Kingegananoj, kvankam la fasono de la vesto estas iom malegala laŭ la sekso de la portanto, la vira estante altranĉita kvadrato ĉirkaŭen, sed la virina pli longe antaŭe kaj malantaŭe ol ĉe la flankoj.

Se la edzo ĉeestas, vi lin vidos en simila pozicio apud la kontraŭa muro, kie li gravuras el eburo (ivory) de rosmaro iun el la multnombraj artobjektoj kies formojn li heredas de tiuj prapatroj kiuj loĝis en la fruaĝaj kavernoj de Francujo, Germanujo kaj Britanujo. La gvidetoj kredeble restas ekstere, kie, sur haŭto de blanka urso, ili glitadas malsupren de ia kruta neĝamaso; aŭ, sin trovante en la loĝejo, mordetas frandaĵon da tomkodo frostigita (malgranda gado) aŭ eĉ pli sensignifan ĉasaĵon. La hejmo eskima ampleksas ĉion, kion demandas la klimo kaj deziras la enlanduloj; kial la homo demandus pli multon?

Finiĝite la vintro, la longa varmo somera de la arktiko ekpelas la enlandulojn el la subteraj vivejoj, kaj ili transloĝiĝas en tendojn preter

la morbordo; estas tiam sezono por ĉiuj, sed aparte por la infanoj, felicega kaj gajega.

La "kozga" aŭ dancejo estas loko de kunveno por la viroj; virinoj neniam apudeblas tien escepte tiam, kiam oni invitas ilin al danco, festeno aŭ alia publika ceremonio. En Kingegan estas du dancodomoj, unu en ĉiu ekstremaĵo de la vilaĝo. Enirinte la ĉefsalonon tra pordo vertikala, kaj malsupren paŝinte tri kvar ŝtupojn, vi vin trovas en granda arkita ĉambrego, kvardek futojn longa kaj dekdu futojn larĝa. La superkonstruo estas de ripoj de baleno, superarkitaj per grandaj glaciaĵoj altiritaj de la marbordo. Jen estas sidejaro, jen bretoj por kelkatempa provizaĵo. Ĉe la malproksima fino de la longa salono, malsupren faletante unu du ŝtupojn, la gasto envenas malaltan malluman koridoron, ĉe kies finiĝo li rimarkigas sin je ronda malfermaĵo, rekte super la kapo. Sin levinte, li konstatas ke la kapo kaj ŝultroj enestas ĉambregon kaj, paŝante sur balenen vertebron povas, sidante sur la plankon, sin levi en la kozga'n. Tiu ĉi ĉambro estas kvadrato de dudek kvar futoj, kun "koksita" tegmento, en kies mezo lokiĝas granda bela superkapa fenestro fokintesta.

La kozga estas vere dediĉita al la viroj; ĝi estas por ili klubo, metiejo, vetludejo, gimnastikejo, teatro—en unu vorto, la sola domo de publika kuniĝo kiun povas fanfaroni la vilaĝo, kaj estas pretigita kaj subtenata de la komunumo. Eniru tage kaj vi vidas ĝin plene en de viroj; jen iu kiu gravuras rosmardenton, jen alia kiu flikas glitveturilon aŭ fiŝkaptilon, jen tria kiu tondas al kunulo al hararon. Laŭ kutimo eskima oni tondas la verton kaj lasas la harojn ĉirkaŭ la bazo de la kapo resti longaj, pro tio ke kvankam la verto ne estas tro varma sub la kapuĉo, tamen la longa franĝo ĉirkaŭ la malsupra parto servas por gardi la vizaĝon, kolon kaj orelojn kontraŭ la frosta malvarmo.

Tiu grupo apud la granda platlampo, plena je fokoleo kaj briletanta de varmo kaj lumo ĉe la meĉo muska, sin gajigas per la fama amerika kartludo "pokoro," vetbatalante kapsulojn, kartoĉojn, elektitajn pecojn el eburo, aŭ felojn de urso aŭ de vulpo, laŭ la turniĝo de karto. Alia penego elfrotas gravuraĵon: labredon (ornamaĵo portata en truo tra la malsupra lipo) aŭ kuleron de la malmola kaj krevema ĵado blanka aŭ verda—ŝtono multkosta trovata en la riveroj kiuj fluadas de oriente en la markolon Kocebuan (Kotzebue Sound). Ĉiuj diligentas je siaj diversaj laboroj, ĝis iu proponas ludon de "alten piedbati." Tiam ekkomencis la amuzaĵo! Oni pendigis ruleton el drapo ses futojn alte de la planko, per ŝnuro

falanta de la plafono, kaj unu apudestanto post alia malantaŭen paŝinte, balancis sin sur unu kruro, foren saltetis, supren saltis, kaj alcelis la pilkon per ambaŭ piedoj. Iom post iom oni altigis la celaĵon, sed kelkaj sukcesis bati la ruleton per ambaŭ piedoj eĉ tiam kiam ĝi pendis sep futojn super la planko. Poste, ŝnurego estis streĉata kaj sur ĝi la lertuloj prezentis laŭvice farojn de forto vere surprizajn. Dum ĉiuj ĉi atletadoj, la konkursantoj estis nudaj ĝis la zono kaj la bronzetaj haŭtoj feliĉe elmontris la glore ekzercitajn muskolojn.

La funkcioj societaj, tamen, en la "kozga," estas la plej interesa trajto de la hejma vivo. Ni estis invititaj de Okbaok, la juna ĉefulo, apudesti akcepton oferotan de la "sojituak," la korpuŝo de tamburistoj, al siaj amikoj. Suprenpuŝinte la kapojn tra la plankon, ni miris nin trovi rigardantajn grandan ŝtonan lampon, la malantaŭ ĝi aranĝitajn tamburistojn, kaj post ili vicon de kantantoj, ĉiuj senvestaj ĝis la umbiliko. Bronzaj ŝultroj plenigis la kozgan, escepte malgranda spaco malantaŭ la muzikantaro, kie estis rizervata por ni la sidejo de estimego. Neokupata estis la muro okcidenta, sed ĉiun alian colon da spaco enpakis la eminentularo de Kingegan. Tuj kiam ni sidigis, la tamburoj elsonoris, kanto sin levis agorde, kaj la balo estis malfermata.

Ĉiu rigardo sin algluis al la truo enveneja en la planko kaj, antaŭ ol elspeziĝis la unua pulmoplenero da kanto, aperis eskimo en bela vesto de makulata haŭto de norda cervo, lin sekvante lia egale belornamita edzino. Turnante la vizaĝojn ĝis la tamburistoj kaj aŭdantaro, ili komencis kanton de saluto gratula, akcentante per danco la takton de la muziko. Sendube ili estis modeloj de la fasono, ĉar lia labredo formiĝis de rondaĵo de plado porcelana kun granda blua perlo en la mezo, kaj la bluaj strioj sur ŝia mentono tatuata krevigis de envio la korojn de la alestanta sinjorinaro. Dum la kanto kaj danco plivarmiĝis, almiranto atleta kaj laŭtavoĉa forsaltis en la spacon apud ili, la bronzaĵojn brakojn muskolajn svingante laŭ la ritmo muzika, kaj rakontis fanfaroneme la laŭdojn de la gedandoj dancantaj. Du mallongajn kantojn kaj dancojn—kaj la unua paro cedis la plankon, sin detirante al la muro okcidenta, kie ili ripoziĝis; li, demetinte la suprajn vestojn, sur la alta benko, kaj ŝi sur la planko. Alia danco kaj kanto, kaj alia danca duero; ankoraŭ alia, fojon post fojo, ĝis dudek paroj el la alta societo de la ĉefurbo eskima estis dance akceptitaj. Tiam la muziko ĉesis kaj la tamburistoj kaj kantantoj, sin levinte, detiris de sub la seĝaro potojn kaj kaldronojn da elek-

titaj manĝotaĵoj—haŭto de blanka baleno, viando de rosmaro, frostigita tomkodo, kokso de norda cervo, kaj aliaj frandaĵoj de la nordlando, kiujn ili transpasis al siaj amikoj. La festeno komencis ĉe lia moŝto sur la alta benko, kiu, fininte la manĝon, transpasis la restaĵojn malsupren al la belulino sur la planko; tion kion ŝi ne uzis ŝi konservis por hejmen porti. La duero kiu envenis unue tiam prenis dance la forpermeson, kaj tiel intersekve ĝis la lasta ĉiu sin deirigis laŭ la ordo de sia veneno. Tiel forpasis nia unua akceptado en Kingegan.

La markolo de Beringo estas larĝa nur kvindek mejlojn. De la nivelo de la maro apud Kingegan, ian ajn belan tagon, oni povas klare ekvidi la Orientan Promontoron (East Cape) de Sibirujo kaj la insulojn Diomedajn, kiuj lastenomitaj ŝajnas esti nur du tri mejlojn for de la marbordo kvankam, en efektivo, ili kuŝas meze la kanalo. Nenia loko estas pli interesa por la studento de amerika etnologio ol tiu ĉi mongola transirejo. Per vojaĝo, somere nur unutage, la flavhaŭta, nigra dikan senbuklan hararon portanta, senbarba mongolo povis transiri tiun ĉi mallarĝan akvaraĵon kaj liveri al Amerika senhoma la elementon homplenigeman. Tion li efektivigis ĉirkaŭ la dudek-dua tago de junio antaŭ jam kvin mil jaroj. La unua komerco inter la malnova mondo kaj la nova oni traktis tra la vilaĝoj eskimaj apud Kingegan, la insuloj Diomedaj kaj la Orienta Promontoro; ĝi ankoraŭ floradis tiam, kiam la rusaj kazakoj (Cossacks) atingis tiun regionon en la jaro 1711a. Starante sur la rando de la tero firma du mejlojn de antaŭ Kingegan, mi rigardis ravite grandan oceanan riveron el glacio, norden kuregantatan en la marojn ĉirkaŭpolusajn. Tiel malproksimen kiel povas atingi la okulo, la fluo antaŭenportadas, inter Kingegan kaj la Diomedinsuloj, vastajn tabulojn kaj amasojn da glacio multpeza. Sur tiu glacikampego la enlanduloj ĉasas la fokojn kaj, portante malgrandan pezan neĝoŝuon, povas transiri multajn pecegojn el glacio kiuj ŝajne estas tro perfidaj por toleri la pezon de homstado. Sur tiu flotaĵo ili ja ofte faris vojaĝojn nevolontajn inter Azio kaj Ameriko. Dum ni apudestis la promontoron, enlandulo estis elŝirata de tiu ĉi glacirivero kaj ĉiuj certigis nin ke li sendifekte aliris la Diomedajn aŭ la Orientan Promontoron. Dum la vintro de la 1892a jaro, la markolo estis ŝtopata de glacio naĝanta kaj tute glaciigis; la popolo de Kingegan tiam transiris glitveturile Sibirujon por aĉeti tabakon.

Mallonge: zorgema studado de la kondiĉoj ĉe tiu ĉi praaĝa trairejo montras pruveme ke

estadis ĉiam eble ke la loĝantoj de ĉiu marbordo sin atingu reciproke. Ekzistas neniam barilo al la fluo de popolaĵo de Azio Ameriken per la markolo de Beringo.

La ŝtambastoneto de la eskimoj, ilia nacia kaj plej utila armilo, estas uzata de Attu, la plej malproksima el la insuloj Aleutaj, ĝis la plej suda ekstremaĵo de Grenlando. Ĝi estas identa kun la "atlatl" per kiu la aztekoj ŝetis siajn ponardegojn obsidiane pintitajn sur la fervestitan sekvantaron de Kortezo (Cortez); la aztekoj, kiel la eskimoj, portis labredojn tra la lipoj; la "kozga," la tipa kunvenejo de la viraro eskima, estas praktike tia sama kia la "kiva" de la sudolando; la indianoj preter la rivero Jukono parolas lingvon stapaskan tian kian la navahooj (Navajo) kaj apaŝoj (Apache), kaj rilatas al la eskimoj tiel same kiel tiuj sudaj rabistoj al la aztekoj; postsignojn de la azteka glavo "macana" kaj de la fasono platigi la frunton oni povas eltrovi malproksime norden laŭlonge la marbordo pacifika; kaj la ŝado estis bonkonata, multuzata kaj forte ŝatata de ambaŭ rasoj. Demando interese: kion kunhelpas tiuj ĉi frapantaj similecoj, ne dividitaj kun iu gento loĝanta oriente de la Montoj Stonegaj (Rocky Mountains), pravi rilaton aŭ kontakton inter tiuj ĉi du mirindaj popoloj?

La monta maso kiu formas la granitan promontoron de la Princo Gvaluja havas konturon triangulan, ĉiu el la kruroj de la triangulo estante longa ĉirkaŭ du mejlojn, kaj la plej okcidenta ekstremaĵo sin forŝovante en la markolon Beringan. De cent mejloj sude, dum nia veturado promontoren, ni admiris la graciforman konuson en kiu konsistas ĝia plej alta pinto, kaj ni nun preparis por surrampi ĝiajn murojn granitajn kaj ĝui la malofte gajnatan pejzaĝon de la supro. Tri el nia partio forlasis la vilaĝon tagiĝe kaj, longe deflankiĝinte

ĉirkaŭ la bazo de la monto, preterpasis la antikvan enterigejon de la Kingegananoj kaj forvenis sur la pli malalta nivelo de la monta deklivo. Supregen de tie estis rampo facila, kaj tagmeze ni staris 2,600 futojn super la marnivelo, sur la verto de tiu ŝtonamaso kie, genufleksante, la filino de Herodiaso levis vizaĝon senesperegan por rigardi la formon de la Hebreo Vagama, kiu staris sur la terfino orientazia.

Nek ŝin nek lin vidis ni, filoj senfantaziaj de la jarcento dudeka, sed ni vidis ja tion kio ankaŭ estas de nemultaj rigardebla—la mondojn novan kaj malnovan per unu turno de l' rigardo, Azion kaj Amerikon en okulĵeto sola. Ni nin trovis sur tiu masego kontinenta kiu foretendas ĝis la markolo Magelana (Straits of Magellan), kaj antaŭ ni kuŝas tiu fratkontinentaro, kies ekstremaĵoj estas en la malproksimegaj promontoroj de Azio, Eŭropo kaj Afriko. De la marbordo sudamerika ĝis la duoninsulo malaja, laŭ la linio de la ekvatoro, estas ĵus unu duono de la tergloba ĉirkaŭo; tie ĉi, kontraŭe, la kontinentoj ŝajnas esti disigitaj nur laŭ ĵeto de ŝtono. Mezkanales trankvilas la dunaskitaj insuloj Diomedaj, paŝoŝtonoj por la migranto mongola en lia veturo novamonden. Ĝis lim' suden, sunbriletante, ripozas la maro Beringa, sur ĝia brusto helblanka la insulo turkiza de l' Reĝo; ĝis lim' norden, glacitabuloj rapidas tra vojoj bluaĵaj, konkurse celante poluson, senĉese, senfine, senhalte.

Starigante stangon inter la ŝtonegoj de la montapinto, ni elfaldigis la stelojn kaj strekojn de la standardo patruja; laŭtavoc'e trifojne salutis; kaptis, ankoraŭ unu fojon, en ĉion ampleksaman rigardon, la tutaĵon de tiu panoramo kalejdoskopa, kiun rigardante la okulo neniam enuiĝus, kaj turnis orienten la vizaĝojn ĝis la neĝebenejo senliman silentan.

The Blind at the Congress. One of the most interesting sections of the Congress is that devoted to the blind. It is believed that Esperanto will prove of enormous pleasure and benefit to those who have unfortunately lost their sight, as it will widen their range of interest, particularly in literature. A blind man knowing only one language is, of course, confined to the few books that have been "Brailed" in that language. Books "Brailed" in Esperanto, however, would be intelligible to the blind of all nations.

There are no fewer than seventeen "blinduloj" attending the Congress this week. Five come from France, two from Switzerland, two from Denmark, three from the United States,

one from Holland, one from Germany, and three from England. They are housed together, and are under the care of Professor Cart, whose attentions to his protégés are untiring.—*(Cambridge Daily News.)*

Special Conventions. Catholic Esperantists.

Convention for the translation of the Bible into Esperanto.

International Music Society.

International Peace Society.

Marista Ligo (Naval League).

Tutmonda Labora Societo (World Society of "Labor").

British Esperantist Medical Group.

Esperantist Chess Players.

LA MALJUNULO KAJ LIA AZENO

An old man and a little boy were leading an ass to the next market-town to sell. "This man is a fool," said a man upon the road, "he and his son are trudging on foot, that the ass may go light." Having heard this, the old man set his son upon the ass and went whistling by the side of him. "Why!" cried a second man to the boy, "is it fit for you to be riding, while your old father is walking on foot?" The father, upon this rebuke, took down his boy from the ass and he himself mounted. "Do you see," asked a third, "how the lazy old knave rides along upon his beast, while the poor little boy must walk and almost cripple himself!" As soon as the old man heard this, he made his little son sit behind him. "Honest friend," spoke a fourth man to him, "tell me whether this ass is yours?" The old man said: "Yes, sir." "One would not have thought so," replied the other, "because you load him so unmercifully. You and your son are better able to carry the poor beast, than it can you." "Anything to please," said the owner. Alighting he and his son tied the legs of the ass together, and by means of a pole endeavored to carry it upon their shoulders over the bridge leading to the town. This was so entertaining a sight that the people ran in a crowd to laugh at it, till the ass, beginning to feel a dislike to the over-complaisance of his master, tore asunder the cords that tied it, slipped from the pole, and tumbled into the river. The poor old man was ashamed and vexed that by having been willing to please all he had pleased nobody, and had lost his ass into the bargain.

Maljunulo kaj knabeto alkondukadis azenon al la proksima vendurbo por ĝin vendi. "Tiu ĉi homo estas simplanimulo," diris viro sur la vojo, "li kaj lia filo piede treniĝas, por ke la azeno iru senŝarĝite." Tion aŭdinte, la maljunulo sidigis sian filon sur la azenon, kaj fajfante iris flanke de li. "Ho!" dua viro ekkriis al la knabo, "Ĉu konvenas por vi rajdi, dum via maljuna patro iras piede?" Post tiu ĉi riproĉo la patrio malsuprenigis la knabon de la azeno kaj li mem sursidiĝis. "Ĉu vi vidas," tria demandis, "kiel la mallaborema maljuna fripono rajdadas sur sia besto, dum la bedaŭrinda malgranda knabo devas marŝi kaj preskaŭ kripliĝas." Tuj kiam maljunulo tion aŭdis, li sidigis sian filon post li. "Bona amiko," alparolis al li kvara homo, "diru al mi, ĉu tiu ĉi azeno estas la via?" La maljunulo diris: "Jes, sinjoro." "Oni ne estus pensinta tion," respondis la alia, "ĉar vi ĝin ŝarĝas tiel senkompateme. Vi kaj via filo pli bone povas porti la bedaŭrindan beston ol ĝi vin." "Ion por plaĉi" diris la posedanto. Malsupren saltinte, li kaj lia filo kunligis kune la krurojn de la azeno, kaj per stango penis ĝin porti sur siaj ŝultroj trans la ponto alkondukanta al la urbo. Tio ĉi estis vidaĵo, tiel amuzanta, ke la popolo amase kunkuris por ridi je tio ĝis la azeno, eksentinte antipation kontraŭ la trokomplezo de sia mastro, rompis la ŝnurojn, kiuj ĝin ligis, defalis de la stango, kaj renversiĝis en la riveron. La malfeliĉa maljunulo hontis kaj ĉagreniĝis; ĉar, volinte plaĉi ĉiujn, li plaĉis nenium, kaj krom tio perdis sian azenon.

A. KRAFFT (Chicago).

(All beginners should study this story carefully, paying especial attention to the *participial forms* and to the suffixes *ig* and *iĝ*. Study carefully the grammatical explanations in the February and *May* numbers of the Journal.

Translate the story into English; then retranslate it into Esperanto. Finally learn the story by heart. Use it as the basis of a question and answer exercise. For example, "Kien la maljunulo alkondukis la azenon?" etc.)

LERTA KNABO. By H. F. DAVISON, Concord School, Concord, Mass.

Mi estas instruisto; malgraŭ tio mi havas okaze ion por brili la malhelajn minutojn de lerneja kutimo. Unu hela minuto venis antaŭ kelkaj tagoj, kiam mi demandis al knabo, "Se bananoj kostas dekok cendojn por ĉiu dekdu, kiom kostos unu dekdu kaj duono?" Knabo ŝanceliĝis iom da tempo kaj fine diris, "Mi pensas, ke se mi povus iri en butikon, mi povus eltrovi la koston. Ĉu vi volas ludi ke vi estas

butikestro?" Mi konsentis, kaj tiu ĉi parolado sekvis.

"Ĉu vi havas kelkajn bonajn bananojn hodiaŭ?"

"Jes, mi havas kelkajn bonojn."

"Kiom ili kostas por ĉiu dekdu?"

"Dekok cendojn."

Liaj okuloj briletis, kiam li diris, "Mi volas havigi unu dekduon kaj duonon. Kiom estos tio?"

International Reviews printed *only* in Esperanto

<i>Internacia Scienca Revuo</i> (International Scientific Review) Price Sm 2,75 = \$1.40 8 rue Bovy-Lysberg, Geneva, Switzerland.	\$1.40
<i>La Revuo</i> —literary monthly—Dr. Zamenhof, Chief Collaborator Hachette et Cie., 79 Boulevard St. Germain, Paris, France.	\$1.40
<i>Tra la Mondo</i> —illustrated monthly “Gazeto Tra la Mondo,” Meudon (S. et O.), France.	\$1.60
<i>Lingvo Internacia</i> —twice a month—with 300 pages of literary supplement annually “Presa Esperantista Societo,” 33 rue Lacépède, Paris (V ^e), France.	\$1.50
<i>Juna Esperantisto</i> (same address)	\$0.50
<i>Espero Pacifista</i> —International Peace Magazine Gaston Moch, 26 rue de Chartres, Neuilly sur Seine, France.	\$1.00
<i>Espero Katolika</i> —Roman Catholic Monthly Abbé Em. Peltier, Ste. Radegonde près Tours (L et L.), France.	\$1.00
<i>Internacia Socia Revuo</i> R. Louis, 45 rue de Saintonge, Paris, France.	\$1.20
<i>Elksport Journalo</i> —Commercial and Technical C. Feyerabend, Gutleutstrasse 96, Frankfurt a. M., Germany.	\$1.00
<i>Esperanto Ligilo</i> —printed in “relief” for the Blind Th. Cart, 12 rue Soufflot, Paris, France.	\$0.75

Sample copies of the above mentioned Journals cost one-tenth the year’s subscription. Send U. S. postage stamps for sample copies, and *U. S. Postal Orders* for subscriptions. Use the following form for subscriptions:—

Estimata sinjoro,

Mi deziras aboni la (journal) de la unua de
. (month). Mi sendas poŝtmandaton je \$ por la abono.

(Name)

(Address)

Esperanto: Auxiliary International Language

300 ORGANIZED SOCIETIES—20 JOURNALS

Supported and endorsed by many prominent men in Europe, Asia and America. London Chamber of Commerce holds regular Esperanto examinations.

For general information, for addresses of Esperanto magazines (British, French, German, Russian, Japanese, Polish, Swedish, etc.) and societies, for books, etc., write to the

AMERICAN ESPERANTO ASSOCIATION

BOULEVARD STATION, BOSTON, MASS., U. S. A.

Bullen’s Lessons	\$0.26
Descriptive booklet, pamphlets, etc.	.10
Krestomatío (standard for style), paper	1.00
“ “ “ cloth	1.50

American Esperanto Journal, sample copy10
Send for price-list; all profits are spent for the advancement of the Esperanto “cause.”

Send two-cent postage stamp for catalogues of the British Esperanto Association and of the Librairie de l’Esperanto (Paris). These are much more complete than that of the American Esperanto Association.

“MI AUDAS VIN”

La unua kanto Esperanta eldonita en la U. S.:
muziko de Sro. Herbert Harris; poemo de Dro.
Leono Zamenhof. Facila por meza voĉo.—

PREZO: FR. 1.75 (35 CENTS); 5 EKZEMPLEROJ, FR. 7.50 (\$1.50)

American Esperanto Association

Boulevard Station, Boston, Mass., U. S. A.

EXAMINATIONS AND CERTIFICATES

In compliance with many requests, the Philadelphia Esperanto Society has prepared an Examination for the Certificate “Atestopri Lernado,” which may be taken by Correspondence, or, Groups and Classes may arrange for a local examination covering a period of two hours. To all who pass will be awarded the beautiful Certificate of the Society, signed by its officers, and under its seal.

The Correspondence Examination will be especially useful to those who have been studying without a teacher. It will systematize their study and is sure to strengthen the weak places

in their knowledge. The time allowed is one month, and the use of text-books is permitted.

The Fee for the Registration is fifty cents, which must be paid before the papers are sent out. When the answers are returned, a further fee of one dollar must be paid. In the event of failure the applicant may repeat the examination by payment of the registration fee only.

A copy of the Correspondence Examination papers will be sent upon the receipt of ten cents. For registration, or for further information, address the Corresponding Secretary, Mr. E. Clive Hammond, 1711 Summer St., Philadelphia, Pa.